

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

10. října 2013*

„Veřejné zakázky ? Směrnice 2004/18/ES — Hospodářské a finanční schopnosti — Technická nebo odborná způsobilost — Články 47 odst. 2 a 48 odst. 3 — Možnost hospodářského subjektu využít schopností jiných subjektů — Článek 52 — Systém osvědčení — Veřejné zakázky na stavební práce — Vnitrostátní právní předpisy, které ukládají povinnost mít osvědčení o kvalifikaci, jež odpovídá druhu a hodnotě stavebních prací, které jsou předmětem veřejné zakázky — Zákaz využít osvědčení vícero subjektů, pokud jde o stavební práce téže kategorie“

Ve věci C-94/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Itálie) ze dne 15. prosince 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 20. února 2012, v řízení

Swm Costruzioni 2 SpA,

Mannocchi Luigino DI

proti

Provincia di Fermo,

za přítomnosti:

Torelli Dottori SpA,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby (zpravodaj) a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Swm Costruzioni 2 SpA a Mannocchi Luigino DI C. Famiglinem, avvocato,

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: italština.

— za Evropskou komisi C. Zadrem a A. Tokárem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. února 2013,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 47 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu jednak mezi Swm Costruzioni 2 SpA (dále jen „Swm“) a Mannocchi Luigino DI, podniky, které mezi sebou vytvořily dočasné sdružení podniků (Raggruppamento Temporaneo di Imprese, dále jen „RTI“), a jednak mezi Provincia di Fermo, ohledně rozhodnutí Provincia di Fermo vyloučit uvedené RTI ze zadávacího řízení na veřejnou zakázku na stavební práce.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Bod 32 odůvodnění směrnice 2004/18 zní:

„Za účelem podpory přístupu malých a středních podniků na trh s veřejnými zakázkami je vhodné začlenit ustanovení o subdodávkách.“

- 4 Bod 45 odůvodnění této směrnice zní takto:

„Tato směrnice členským státům umožňuje sestavit úřední seznamy zhotovitelů, dodavatelů nebo poskytovatelů služeb nebo vytvořit systém osvědčení veřejnými či soukromými subjekty, a upravit účinky takové registrace nebo takového osvědčení na zadávací řízení v jiném členském státě. Pokud jde o úřední seznam schválených hospodářských subjektů, je důležité vzít v úvahu judikaturu Soudního dvora v případech, kdy se hospodářský subjekt, který je součástí skupiny, odvolává na hospodářské, finanční nebo technické schopnosti jiných společností ve skupině na podporu své žádosti o registraci. V tomto případě je na hospodářském subjektu, aby prokázal, že bude skutečně disponovat těmito zdroji po celou dobu platnosti registrace. Pro účely této registrace proto členský stát může určit úroveň požadavků, které mají být splněny, a zejména, například pokud se tento subjekt odvolává na finanční kapacitu jiné společnosti ve skupině, může vyžadovat, aby odpovědná byla tato společnost, a je-li to nezbytné, tak společně a nerozdílně.“

- 5 Článek 1 odst. 2 písm. b) a odst. 8 první pododstavec směrnice 2004/18 obsahuje následující definice:

„2. [...]

- b) ‚Veřejné zakázky na stavební práce‘ jsou veřejné zakázky, jejichž předmětem je buď provedení, nebo projekt i provedení stavebních prací vztahujících se k jedné z činností uvedených v příloze I nebo stavby, nebo provedení stavby, která odpovídá požadavkům stanoveným veřejným zadavatelem, jakýmikoli prostředky. ‚Stavbou‘ se rozumí výsledek souboru stavebních nebo stavebně inženýrských prací, který je sám o sobě dostačující, aby plnil hospodářskou nebo technickou funkci.

[...]

8. Pojmy ‚zhotovitel‘, ‚dodavatel‘ nebo ‚poskytovatel služeb‘ označují jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu nebo veřejný subjekt nebo skupinu těchto osob či subjektů, která na trhu nabízí, v uvedeném pořadí, provedení stavebních prací nebo staveb, výroby nebo služby.“

6 Článek 4 odst. 2 této směrnice zní:

„Podávat nabídky nebo vystupovat jako zájemci mohou skupiny hospodářských subjektů. [...]“

7 Článek 25 první pododstavec uvedené směrnice stanoví:

„V zadávací dokumentaci veřejný zadavatel od uchazeče může, nebo stanoví-li tak členský stát, musí požadovat, aby ve své nabídce uvedl, jakou část zakázky případně zamýšlí zadat třetím osobám, a všechny navrhované subdodavatele.“

8 Článek 44 stejné směrnice stanoví:

„1. Zakázky se zadávají [...] poté, co je veřejnými zadavateli ověřena vhodnost hospodářských subjektů, které nebyly vyloučeny [...] v souladu s kritérii hospodářských a finančních předpokladů, odborných a technických znalostí nebo způsobilosti, uvedenými v článku 47 až 52 [...].

2. Veřejní zadavatelé mohou od zájemců a uchazečů vyžadovat, aby splňovali minimální způsobilost v souladu s články 47 a 48.

Rozsah informací uvedených v člancích 47 a 48 a minimální úroveň způsobilosti požadované pro konkrétní zakázku musí být vztaheny k předmětu zakázky a být tomuto předmětu úměrné.

[...]“

9 Článek 47 směrnice 2004/18, nadepsaný „Hospodářské a finanční předpoklady“, zní takto:

„1. Důkaz o hospodářských a finančních předpokladech hospodářského subjektu může být poskytnut zpravidla jedním nebo více z těchto dokladů:

[...]

c) výkazem celkového obrátu podniku a případně obrátu v oblasti, která se zakázky týká, za nejvýše tři poslední účetní období, která jsou k dispozici, v závislosti na dni, kdy byl podnik zřízen nebo založen nebo kdy hospodářský subjekt zahájil podnikání, pokud je informace o těchto obracech dostupná.

2. Hospodářský subjekt může, je-li to nezbytné a pro určitou zakázku, využít schopnosti jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. V tom případě musí veřejnému zadavateli prokázat, že bude disponovat nezbytnými prostředky, například tím, že předloží závazek těchto subjektů v tomto směru.

3. Za stejných podmínek může skupina hospodářských subjektů uvedená v článku 4 využít schopnosti účastníků skupiny nebo jiných subjektů.

[...]“

10 Článek 48 této směrnice, nadepsaný „Technická nebo odborná způsobilost“, stanoví:

„1. Technická nebo odborná způsobilost hospodářských subjektů se posuzuje a zkoumá v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Doklady o technické způsobilosti hospodářského subjektu mohou být poskytnuty jedním nebo několika následujícími prostředky podle povahy, množství nebo důležitosti a použití stavebních prací, dodávek nebo služeb:

a) i) seznamem stavebních prací provedených za posledních pět let s připojenými osvědčeními o uspokojivém provedení nejdůležitějších prací. Tato osvědčení uvedou hodnotu, datum a místo stavebních prací a vymezí, zda byly práce provedeny podle obchodních pravidel a řádně dokončeny. Je-li to vhodné, předloží příslušný orgán tato osvědčení veřejnému zadavateli přímo;

[...]

b) přehledem techniků nebo zapojených technických útvarů, které patří přímo dodavateli či nikoli, zvláště těch, které jsou odpovědné za kontrolu jakosti, a v případě veřejných zakázek na stavební práce těch, které může zhotovitel povolat k provedení stavby;

[...]

h) výkazem nástrojů, provozních a technických zařízení, jež má poskytovatel služeb nebo zhotovitel k dispozici pro plnění zakázky;

[...]

3. Hospodářský subjekt může, je-li to nezbytné a pro určitou zakázku, využít schopnosti jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. V tom případě musí veřejnému zadavateli prokázat, že bude disponovat nezbytnými prostředky pro plnění zakázky, například tím, že předloží závazek poskytnout nezbytné prostředky hospodářskému subjektu.

4. Za stejných podmínek může skupina hospodářských subjektů uvedená v článku 4 využít schopnosti účastníků skupiny nebo jiných subjektů.

[...]“

11 Článek 52 směrnice 2004/18, nadepsaný „Úřední seznamy schválených hospodářských subjektů a osvědčení subjekty veřejného nebo soukromého práva“, stanoví v odstavci 1:

„Členské státy mohou zavést buď úřední seznamy schválených zhotovitelů, dodavatelů nebo poskytovatelů služeb, nebo osvědčení vydávané veřejnoprávními či soukromoprávními osvědčovacími subjekty.

Členské státy přizpůsobí podmínky pro zápis do těchto seznamů a pro vydávání osvědčení osvědčovacími subjekty čl. 45 odst. 1 a odst. 2 písm. a) až d) a g), článku 46, čl. 47 odst. 1, 4 a 5, čl. 48 odst. 1, 2, 5 a 6, článku 49 a případně článku 50.

Členské státy je rovněž přizpůsobí čl. 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3, a to pokud jde o žádosti o zápis podané hospodářskými subjekty, které jsou součástí skupiny a které se odvolávají na prostředky dané jim k dispozici jinými společnostmi skupiny. V tom případě musí tyto subjekty prokázat orgánu, který úřední seznam sestavuje, že budou disponovat těmito prostředky po celou dobu platnosti osvědčení,

keré potvrzuje, že jsou zapsány do úředního seznamu, a že tyto společnosti budou v průběhu celé této doby splňovat požadavky kvalitativního výběru stanovené v člancích uvedených ve druhém pododstavci, na které subjekty odkazují při svém zápisu.“

Italské právo

- 12 V souladu s nařízením prezidenta republiky č. 34 ze dne 25. ledna 2000, o zavedení systému kvalifikace pro osoby, které provádí veřejné zakázky ve smyslu článku 8 zákona č. 109 ze dne 11. února 1994 a jeho pozdějších změn (decreto del Presidente della Repubblica n. 34 – Regolamento recante istituzione del sistema di qualificazione per gli esecutori di lavori pubblici, ai sensi dell'articolo 8 della legge 11 febbraio 1994, n. 109, e successive modificazioni, řádný doplněk ke GURI č. 49, ze dne 29. února 2000), které je použitelné v rámci věci v původním řízení, mohou být veřejné zakázky na stavební práce, jejichž hodnota přesahuje 150 000 eur, prováděny pouze podniky, které jsou držiteli osvědčení zvaných „SOA“.
- 13 Tato osvědčení odpovídají kvalifikačním kategoriím podle povahy dotčených prací a třídám, přičemž třídy určují hodnotu veřejných zakázek, ke kterým dává osvědčení přístup.
- 14 Uvedená osvědčení jsou vydávána osvědčovacími subjekty, società organismi di attestazione, jejichž úkolem je zejména osvědčovat, že každý podnik, který je držitelem osvědčení, splňuje všechna obecná, hospodářská a finanční, jakož i technická a organizační kritéria, která se považují za nezbytná pro provedení veřejných stavebních prací.
- 15 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že vhodné hospodářské a finanční schopnosti se prokazují zejména obratem ze stavebních prací, jehož výše je stejná nebo vyšší než 100 % hodnot kvalifikací požadovaných v různých kategoriích. Pokud jde o technickou způsobilost, mimo jiné se vyžaduje, aby se pro každou kategorii, na kterou se vztahuje požadavek kvalifikace, prokázalo zaprvé provedení prací s hodnotou, která je stejná nebo vyšší než 90 % hodnoty požadované třídy, a zadruhé uskutečnění jedné, dvou nebo třech staveb, jejichž hodnota je stejná nebo vyšší než 40 %, respektive 55 % nebo 65 % uvedené hodnoty.
- 16 Článek 49 legislativního nařízení č. 163 ze dne 12. dubna 2006, kterým se stanoví zákoník o veřejných zakázkách na stavební práce, služby a dodávky na základě směrnic 2004/17/CE a 2004/18/CE (decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE, řádný doplněk ke GURI č. 100, ze dne 2. května 2006), ve znění legislativního nařízení č. 152 ze dne 11. září 2008 (řádný doplněk ke GURI č. 231, ze dne 2. října 2008, dále jen „legislativní nařízení č. 163/2006“), stanoví:

„1. Uchazeč, ať jednotlivec, člen konsorcia nebo seskupení ve smyslu článku 34, může v souvislosti s konkrétním zadávacím řízením na stavební práce, dodávky nebo služby splnit požadavek týkající se schopností hospodářské, finanční, technické a organizační povahy, nebo-li získat osvědčení [...] SOA, využitím schopnosti jiného subjektu, která tato kritéria splňuje, nebo využitím osvědčení SOA jiného subjektu.

[...]

6. Uchazeč může pro stavební práce využít schopnosti pouze jednoho pomocného podniku pro každou kategorii kvalifikace. V oznámení o zahájení zadávacího řízení může být připuštěno využití schopnosti více pomocných podniků z důvodu hodnoty zakázky nebo zvláštní povahy plnění, [...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 17 Provincia di Fermo zahájila zadávací řízení na stavební práce k modernizaci a rozšíření určité silnice, jejichž odhadovaná hodnota přesahuje relevantní prahovou hodnotu pro použití směrnice 2004/18, jak je stanovena v článku 7. V rámci tohoto zadávacího řízení se od uchazečů požadovalo, aby prokázali technickou a odbornou způsobilost předložením osvědčení SOA, které odpovídá povaze a hodnotě stavebních prací, které jsou předmětem veřejné zakázky.
- 18 RTI, tvořené Swm a Mannocchi Luigino DI, se účastnilo uvedeného řízení prostřednictvím Swm. Aby Swm splnila požadavek týkající se třídy požadovaného osvědčení SOA, využila osvědčení SOA dvou jiných podniků.
- 19 Rozhodnutím ze dne 2. srpna 2011 bylo RTI vyloučeno ze zadávacího řízení vzhledem k obecnému zákazmu využití schopností více podniků v rámci stejné kategorie kvalifikace, upravenému v čl. 49 odst. 6 legislativního nařízení č. 163/2006.
- 20 Proti tomuto rozhodnutí byla podána žaloba k Tribunale amministrativo regionale per le Marche (regionální správní soud pro Marky).
- 21 Tento soud poukazuje na určitá rozhodnutí, která v této věci vydal Consiglio di Stato (Státní rada). Tento soud tak zaprvé rozhodl, že uvedený zákaz se nepoužije na podniky, které jsou součástí RTI, pokud je samo RTI zájemcem nebo uchazečem. Toto rozhodnutí se opírá o *ratio legis* možnosti využít schopnosti třetích subjektů, a sice podporovat co nejširší účast podniků na zadávacím řízení. Zadruhé Consiglio di Stato rovněž rozhodl, že uchazeč nemůže kombinovat své osvědčení SOA s osvědčením třetí osoby, aby dosáhl třídy požadované pro danou veřejnou zakázku. Toto rozhodnutí vychází z cíle unijní právní úpravy v oblasti veřejných zakázek, podle kterého co nejširší hospodářská soutěž povede též k nejspolehlivějšímu a nejúčinnějšímu provádění veřejných zakázek.
- 22 V tomto kontextu se Tribunale amministrativo regionale per le Marche rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 47 odst. 2 směrnice [2004/18] vykládán v tom smyslu, že v zásadě brání takovému [pravidlu] členského státu, jako je [pravidlo] uvedené v čl. 49 odst. 6 legislativního nařízení č. 163/2006, který s výjimkou zvláštních případů zakazuje [hospodářským subjektům účastnícím se zadávacího řízení na veřejnou zakázku na stavební práce] využití více než jednoho pomocného podniku [...] pro každou kategorii kvalifikace, [s výhradou, že] vyhlášení veřejné zakázky může připustit využití více pomocných podniků z důvodu hodnoty veřejné zakázky nebo zvláštní povahy plnění [...]“

K předběžné otázce

- 23 Úvodem je třeba uvést, že vnitrostátní ustanovení uvedené v předběžné otázce se použije jak na kritéria hospodářské a finanční schopnosti, tak na kritéria technické nebo organizační způsobilosti. Přitom čl. 47 odst. 2 směrnice 2004/18, jediné ustanovení této směrnice, které je uvedeno v předběžné otázce, se týká pouze hospodářských a finančních schopností hospodářských subjektů účastnících se zadávacího řízení, zatímco článek 48 této směrnice, který se týká technické nebo odborné způsobilosti těchto hospodářských subjektů, obsahuje odstavec 3, jehož obsah je v zásadě totožný s obsahem uvedené čl. 47 odst. 2.
- 24 Okolnost, že vnitrostátní soud formuloval předběžné otázky po formální stránce tak, že odkázal na určitá ustanovení unijního práva, nebrání nicméně tomu, aby Soudní dvůr poskytl tomuto soudu veškeré prvky výkladu, které mohou být užitečné pro rozhodnutí věci, jež mu byla předložena, ať už na ně posledně uvedený odkazoval v položených otázkách, či nikoli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. března 2012, Nilas a další, C-248/11, bod 31, jakož i citovaná judikatura).

- 25 Je proto třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3 směrnice 2004/18 musí být vykládány v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení dotčené v původním řízení, které obecně zakazuje hospodářským subjektům účastnícím se zadávacího řízení na veřejnou zakázku na stavební práce, aby pro stejnou kategorii kvalifikace využily schopností vícera podniků.
- 26 Podle čl. 44 odst. 1 směrnice 2004/18 je věcí veřejných zadavatelů, aby ověřili vhodnost zájemců nebo uchazečů v souladu s kritérii uvedenými v článku 47 až 52 uvedené směrnice.
- 27 V tomto ohledu je zaprvé třeba uvést, že uvedený článek 47 stanoví v odst. 1 písm. c), že veřejný zadavatel může od zájemců nebo uchazečů zejména vyžadovat, aby prokázali hospodářské a finanční schopnosti výkazem celkového obrátu podniku a případně obrátu v oblasti, která se týká veřejné zakázky, za nejvýše tři poslední účetní období. Zadruhé uvedený čl. 48 odst. 2 písm. a) bod i) stanoví, že od hospodářských subjektů je možné požadovat, aby prokázaly technickou způsobilost seznamem stavebních prací provedených za posledních pět let.
- 28 Podle čl. 44 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 2004/18 může veřejný zadavatel od zájemců a uchazečů vyžadovat, aby splňovali minimální úroveň hospodářských a finančních schopností, jakož i technické nebo odborné způsobilosti v souladu s články 47 a 48 této směrnice.
- 29 V této souvislosti musí veřejný zadavatel zohlednit právo, které čl. 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3 směrnice 2004/18 přiznávají každému hospodářskému subjektu, aby pro určitou zakázku využil schopnosti jiných subjektů, bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty, pokud veřejnému zadavateli prokáže, že bude disponovat nezbytnými prostředky k provedení této veřejné zakázky.
- 30 V tomto ohledu je třeba uvést, jako to učinil generální advokát v bodě 18 svého stanoviska, že systematické používání množného čísla v těchto ustanoveních nasvědčuje tomu, že tato ustanovení v zásadě nezakazují zájemcům nebo uchazečům využívat schopnosti více třetích subjektů, aby prokázali splnění minimální úrovně způsobilosti. *A fortiori* uvedená ustanovení nestanoví žádný zásadní zákaz, aby zájemce nebo uchazeč využil ke splnění kritérií stanovených veřejným zadavatelem kromě vlastních schopností též schopnosti jednoho nebo více třetích subjektů.
- 31 Toto zjištění je podporováno několika ustanoveními směrnice 2004/18. Článek 48 odst. 2 písm. b) této směrnice se týká využití techniků nebo technických útvarů bez ohledu na to, zda jsou či nejsou součástí podniku dotčeného hospodářského subjektu, za předpokladu, že je může povolát k provedení stavby. Stejně tak písm. h) tohoto odstavce odkazuje na nástroje, provozní a technická zařízení, jež má podnikatel k dispozici pro plnění veřejné zakázky, a nijak neomezuje počet subjektů, které poskytnou tyto prostředky. V témže smyslu dále čl. 4 odst. 2 této směrnice povoluje skupinám hospodářských subjektů účastnit se zadávacích řízení na veřejné zakázky, aniž stanoví omezení kumulace schopností, stejně jako článek 25 uvedené směrnice předpokládá využití subdodavatelů, aniž v tomto ohledu uvádí omezení.
- 32 Konečně Soudní dvůr výslovně uvedl možnost hospodářského subjektu využít k provedení veřejné zakázky prostředky, které náleží jednomu nebo několika jiným subjektům, které případně doplňují jeho vlastní prostředky (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 2. prosince 1999, *Holst Italia*, C-176/98, Recueil, s. I-8607, body 26 a 27, jakož i ze dne 18. března 2004, *Siemens a ARGE Telekom*, C-314/01, Recueil, s. I-2549, bod 43).
- 33 Je tedy třeba mít za to, že směrnice 2004/18 umožňuje kumulaci schopností několika hospodářských subjektů s cílem splnit minimální požadavky způsobilosti stanovené veřejným zadavatelem, pokud je mu prokázáno, že zájemce nebo uchazeč, který se odvolává na schopnosti jednoho nebo několika dalších subjektů, skutečně disponuje jejich prostředky, které jsou nezbytné k provedení veřejné zakázky.

- 34 Takový výklad je v souladu s cílem otevření veřejných zakázek co nejširší možné hospodářské soutěži, který sledují směrnice v této oblasti nejen ve prospěch hospodářských subjektů, ale i ve prospěch veřejných zadavatelů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. prosince 2009, CoNISMa, C-305/08, Sb. rozh. s. I-12129, bod 37 a citovaná judikatura). Dále jak uvedl generální advokát v bodech 33 a 37 svého stanoviska, může ulehčit přístup malých a středních podniků k veřejným zakázkám, což je rovněž cílem směrnice 2004/18, jak uvádí její bod 32 odůvodnění.
- 35 Je pravda, že nelze vyloučit, že existující stavební práce, které se vyznačují zvláštnostmi vyžadujícími určitou schopnost, kterou nelze získat shromážděním menších schopností několika hospodářských subjektů. V takovém případě je veřejný zadavatel oprávněn požadovat, aby bylo minimální úroveň dotčené schopnosti dosaženo jediným hospodářským subjektem nebo případně využitím omezeného počtu hospodářských subjektů na základě čl. 44 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 2004/18, pokud by byl tento požadavek spojený s předmětem dotčené veřejné zakázky a ve vztahu k ní přiměřený.
- 36 Nicméně jelikož tento případ představuje výjimečnou situaci, směrnice 2004/18 brání tomu, aby byl tento požadavek obecně zakotven ve vnitrostátním právu, jak to činí takové ustanovení, jako je čl. 49 odst. 6 legislativního nařízení č. 163/2006.
- 37 Okolnost, že v projednávané věci je posouzení úrovně způsobilosti hospodářského subjektu, pokud jde o hodnotu veřejných zakázek na stavební práce, které jsou pro tento hospodářský subjekt přístupné, obecně předem určeno v rámci vnitrostátního systému osvědčování nebo zápisu do seznamů, nemá v tomto ohledu vliv. Možnost stanovit takový systém, poskytnutou členskými státy článkem 52 směrnice 2004/18, mohou totiž tyto státy provést jen za dodržení dalších ustanovení této směrnice, zejména čl. 44 odst. 2, čl. 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3 této směrnice.
- 38 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba odpovědět na položenou otázku, že čl. 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3 směrnice 2004/18 ve spojení s čl. 44 odst. 2 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení dotčené v původním řízení, které obecně zakazuje hospodářským subjektům účastnícím se zadávacího řízení na veřejnou zakázku na stavební práce, aby pro stejnou kategorii kvalifikace využily schopností více podniků.

K nákladům řízení

- 39 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 47 odst. 2 a čl. 48 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve spojení s čl. 44 odst. 2 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že brání takovému vnitrostátnímu ustanovení, jako je ustanovení dotčené v původním řízení, které obecně zakazuje hospodářským subjektům účastnícím se zadávacího řízení na veřejnou zakázku na stavební práce, aby pro stejnou kategorii kvalifikace využily schopností vícera podniků.

Podpisy.